

HARCERZ

MIESIĘCZNIK STARSZYNY HARCERSKIEJ
ORGAN NACZELNICTWA ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO

Rok 13. № 7

WARSZAWA

Lipiec 1930 r.

O F E N S Y W A.

Liczebny wzrost harcerstwa zatrzymany został umyślnie i celowo przed 8 laty w imię hasła „chodź nam przedewszystkiem o jakość, a nie o ilość”.

Srodek okazał się skutecznym: jakość harcerstwa w drużynach podniosła się poważnie, co dostatecznie ilustrują i udowadniają roczne sprawozdania Naczelnej Rady. Od kilku lat brak rozmachu wszczepił — ku ogarnięciu szerszych mas młodzieży, odczuwany bywa jednak jako *nieusprawiedliwione i szkodliwe przeciąganie tego, co było tylko środkiem doraźnym*.

Grupki młodzieży, szkoły całe, środowiska, okolice pragną nieraz zaszczepienia tam naszego ruchu i proszą o pomoc w tem, my zaś z reguły odmawiamy.

Wyrabia się stopniowo *falszywe wyobrażenie o harcerstwie*, jako gronie zamkniętem murem wyłączości; wielu poważnych działaczy społecznych uważa, że „harcerstwo się przeżyło”, a z naszych własnych szeregów wielu ubywa dlatego, że im brak tego żywiołowego rozmachu, który rodzi zapał, umacnia wiarę i daje pole działania pewnego typu, którego typ inny nie zastąpi.

Zarówno więc względy wewnętrzne — harcerskie, jak i zewnętrzne — społeczno - narodowe, a wreszcie i *międzynarodowe* (mamyż spokojnie i biernie śledzić, jak nas pokolei wyprzedzają co do liczby coraz to inne państwa, spychając coraz dalej z dawniej zajmowanego 3-go miejsca na świecie?) — nakazują rozważyć aktualność sprawy ponownego wzrostu liczebnego, czyli wysuwają zagadnienie „ofensywy na młodzież”.

Sprawa będzie szczegółowo rozważana na zlocie hufcowych i konferencji instruktorskiej w Buczu. Dla przygotowania szerszej rzeczowej dyskusji streszczam poniżej punkty, przedstawione w marcu na odprawie Komendantów Choraągwi, które wywołały dość szerokie zainteresowanie i winny być podstawą dla dalszych rozważań tego zagadnienia.

I. *Ofensywa jest koniecznością*, o ile harcerstwo nie chce zrzec się swej wielkiej misji *podniesienia dzielności i szlachetności ogółu młodzieży polskiej* i przygotowania tą drogą *rzeczywistego odrodzenia całego Narodu* czyli oczyszczenia, zahartowania, przeobrażenia charakteru narodowego. Program harcerski nie ma w sobie nic takiego, co by go czyniło odpowiednim tylko dla wybranych, — przeważnie przemawiać on winien i *przemawiać może do wszystkich*, potrzebuje tylko dzielnych realizatorów, zresztą organizujących *propagandę i pomoc dla coraz nowych mas młodzieży*. A to właśnie będzie tą ofensywą, o którą chodzi.

II. *Ofensywę należy podjąć jaknajprędzej*. Przeżywamy takie czasy, kiedy masy młodzieży wraz z całą Polską podlegają głębokim przeobrażeniom

i stają niejako na rozdrożu między dobrem i złem. Przeoczenie tego momentu może je wydać na żer organizacjom i prądom, przeżywającym starą, przestarzałą treść i formę doktrynerskich programów, (choćby uchodzić mających za bardzo „postępowe”) lub co gorsza — na łup bezideowego i krótkowzrocznego sobkostwa. Niewolno harcerstwu tego niedostrzec! A dostrzegając, niewolno zwlekać!

III. *Ofensywa winna być doskonale obmyślona i przygotowana*. Konieczność podjęcia szybko ofensywy mogłaby grozić porwaniem się do akcji powierzchownej i niedość przygotowanej i dlatego nieskutecznej. Nie możemy do tego dopuścić. Jedynie doskonale przygotowana może być skuteczna!

Wszystkie doświadczenia dotychczasowe winny tu być spożytkowane: żadnego nieopatrzego tworzenia nowych drużyn, które bez przygotowanego kierownictwa i bez zorganizowanej opieki społeczeństwa niebawem upadną, zniechęcając do nowych prób! — żadnego powiększania nad miarę liczebności drużyn przed przygotowaniem kadr starsziny na nowe drużyny, powstające z podzielenia zbyt wielkich! — żadnego zwłaszcza obniżenia wymagań dotyczących poziomu drużyn istniejących, ich inspekcji i doskonalenia!

Tem przygotowaniem, jakiego wymaga skuteczność ofensywy, zajmujemy się w następnych punktach. Przedtem w osobnym punkcie podkreślę ostatnie zastrzeżenie.

IV. *Planowe dążenie do podnoszenia jakości harcerstwa nie może osłabnąć przez podjęcie ofensywy*. Należy przeprowadzić podział pracy: we wszystkich czynnych jednostkach organizacyjnych powinny powstać osobne wydziały — jeden zwrócony ku ofensywie, ku rozszerzaniu, rozpowszechnianiu harcerstwa, a drugi mający za zadanie pogłębiać życie i pracę drużyn — zarówno nowych jak i dawnych.

Tylko równomierne i równorzędne uwzględnienie obu tych podstawowych wymagań rozwoju ruchu poprowadzić może harcerstwo ku prawdziwemu rozkwitowi.

V. *Ofensywa wymaga przejścia całego Z. H. P. myślą o tej akcji i zmobilizowania dla niej wszystkich sił sprzyjających*. Nie wydzielanie jakiejś części sił dotychczas czynnych w organizacji może ofensywę pomyślnie przeprowadzić, tylko *pobudzenie i uruchomienie wszystkich*: wszystkie dzisiejsze ogniska organizacyjne — drużyny, koła przyjaciół, komendy hufców czy choraągwi, zarządy oddziałów, koła starszoharcerskie i kluby instruktorskie — wszystkie wziąć muszą udział w akcji, omówić ją, obmyśleć, przygotować, poddać ogólnemu planowi i wytrwale prowadzić.

Trzeba zmobilizować *wszystkich harcerzy* — obecnych i byłych, zaapelować do ich najgłębszych

szlachetnych harcerskich aspiracji, wspomnień i ideałów, zdobyć ich czynny współdziałal w planowej akcji. Tak samo trzeba zmobilizować siły społeczne poza harcerstwem, życiwe, zbliżone do nas, — organizacje, instytucje, władze, jak i jednostki wybitniejsze, dzielniejsze i szlachetniejsze: dotrzeć wszędzie, jasno rzecz przedstawić i ułatwić taki czy inny sposób czynnej pomocy w naszej walkie ofensywnej.

VI. **Dokładne poznanie terenu projektowanej ofensywy** musi być drugim ogólnym wymaganiem wstępem tej przygotowania.

Przez teren rozumieć należy ogół młodzieży wraz z całością warunków jej życia, czynników psychicznych i fizycznych, moralnych i materialnych, kulturalnych, organizacyjnych i oświatowych, politycznych, sprzyjających i niesprzyjających wpływom harcerskim.

Teren musi być naturalnie podzielony dla dokładnego zbadania i poznania na większe i mniejsze okręgi i rejon, które powinny zasadniczo odpowiadać podziałowi na chorągwie i hule, z tem jednak, iż w okręgach zaniedbanych, gdzie hulość niema lub ich jest mało, trzeba powołać specjalne komisje badające teren, aby nigdzie nie śc na ślepo.

To poznanie terenu, życia i potrzeb młodzieży — jakże wiedziana pracą będzie samo w sobie, jeżeli będzie należycie omyslane i przeprowadzone! Wyniki wpłyną na takie czy inne szczegóły planu ofensywy w danej chorągwi i w danym okręgu i wszelki szlachon ogólny byłby tu zabójczy. Dlatego też najwyższym wstępnym warunkiem przygotowania ofensywy, która musi być uwzględniona wyniki szczegółowego zbadania terenu.

Mobilizacja sił harcerskich i filo-harcerskich (jeżeli tak rzecz można) śc może równocześnie z badaniem terenu i wspólnie stanowi wstęp do ofensywy.

VII. **Przygotowania szczegółowe niezbędne będą w dziedzinach: programowej, propagandowej, personalnej i organizacyjnej.**

Wyobraź sobie, że cała organizacja Z. H. P. winna być na lata najbliższe nastawiona „ofensywnie”, — toteż bodaj nie specjalne organa dla przygotowania ofensywy powstania, tylko normalna hierarchia organizacyjna weźmie ofensywę na swe barki jako główne zadanie — obok [jak wyżej] wyszczególnionego zadania pogłębienia i doskonalenia. Natomiast od G. K. poczynając, a na komendach hufców kończąc trzeba będzie pewnie zreorganizować pracę, przeprowadzić nowy jej podział, uwzględnić postulaty szczegółowego przygotowania akcji ofensywnej.

Więcej na ten temat — niżej, przy omawianiu poszczególnych dziedzin przygotowania.

VIII. **Programowa trzeba będzie dokonać rewizji pracy harcerskiej, która — najogólniej biorąc — najbardziej kuluje w najkardynalniejszym punkcie: zawsze żyweli i chętni, a bistro inicjujący służby dla bliźnich.** Hasłem rewizji winno być nadanie większej giętkości programowi drużyn wszystkich stopni, — od wilczą do starszego harcerstwa, co umożliwi drużynom każdego poziomu i rodzaju młodzieży znaleźć sobie drogę właściwą, pogiętą i pouczającą.

Zwłaszcza jednak, myśląc o ofensywie, musimy zwrócić na uwagę program drużyn wiejskich i robotniczych, a także seminaryjnych i starszoharcerskich. Dwie ostatnie kategorie winny być wyraźnie potraktowa-

wane pod tym kątem widzenia, że realizacja drużyn wiejskich i robotniczych — to ich przedwzrostkiem zadanie.

Ważnym składnikiem programowej pracy będzie omyslenie form zastosowania w drużynach pomocy fachowej przyjaciół ze starszego społeczeństwa; mogłoby to nadać nowy rozmach i charakter sprawniejszemu działaniu życia harcerskiego.

IX. **Propagandowe przygotowanie ofensywy poruszyć musi wszystkie, jak to postuluje wyżej punkt V.** Trzeba będzie znaleźć formy trafiaenia wszędzie, przedstawiania swaw w właściwym świetle, na odpowiednim poziomie i w potrzebnych zakresie władzom różnych kategorii, instytucjom, związkom pokrewnym, rodzicom, wychowawcom, duchowieństwu, wojsku, młodzieży samej.

Praca drogą wydawnicza, odczytowa, radiowa, wielką rolę winnaby odegrać propaganda osobista jako wstęp do porozumienia międzyorganizacyjnego.

Jestem przekonany, że można będzie zjednać cały szereg organizacji i instytucji dla sprawy zbiorowego formalnego poparcia i rozpowszechnienia ruchu harcerskiego wśród młodzieży.

X. **Personalna strona będzie miała ogromne znaczenie:** zmierzając do użytkowania wszelkiej pomocy, oczywiście każdego winniśmy postawić na odpowiednim miejscu.

W szczególności omyslić trzeba i przewidzieć rolę w ofensywie każdego z instruktorów i działaczy harcerskich.

Opracowując teraz, dotrzymemy nieraz odrazu tych, których dla skuteczności akcji pozycją i przysposobie będzie należało.

Ograniacając nowe rzesze młodzieży, wybierać troskliwie napród musimy tych, co są na kierowników i przywódców nadadzą. Ich szkolenie i wyrabianie będzie początkiem właściwej ofensywy.

Przyjaciół ze starszego pokolenia też należy indywidualnie do czekających ich specjalnych zadań w nadchodzącej ofensywie przygotować.

XI. **Organizacyjnie zbudować trzeba kadry podziału mającego się odbyć, rozstrząsać przedkierunki, oddzielić młodzieży nowych ogniw organizacyjnych, zoltaków, chorągwi, hufców, kłb przyjaciół; zmocnić — a bodaj stworzyć — kategorię komisarzy — lustratorów, niezbędnych przy powstawaniu nowych drużyn i całych nowych ich skupisk.**

Nowe też zupełnie organa będą może potrzebne przy możliwym bliższym porozumieniu i współpracy z innymi zrzeszeniami młodzieży. To wszystko trzeba przewidzieć, omyslić i przygotować.

XII. **Zaczynając niezwłocznie ustępnę przygotowania, trzeba je planować przynajmniej na 2 lata przygotowania, a 3-4 — właściwie już ofensywy.**

Rok pierwszy bowiem zejdzie na ugruntowanie terenu i ofensywy w samem Z. H. P., na badaniu terenu, na rozważaniu, dyskusowaniu i ustalaniu szczegółowych projektów wszystkich działów pracy przygotowawczej.

Rok drugi byłby przeznaczony na szkolenie kadr pracowniców i bezpośrednio przygotowywanie wszystkiego do wyruszenia „w teren”. A to wyruszenie, czyli ofensywa sama przypadnie na rok trzeci.

Szumycki Dąb.

Chwila skupienia...

Wszelka dusza niechaj będzie poddana wysz-
nym zuwierzchnościom. Albowiem niemasz zuziawo-
tione. Jedno od Boga; a które są, od Boga są ustanowione.

List św. Pawła do Rzymian, 13, 1.

Synowie, posłuszni bądźcie rodzicom we wskazy-
kiam, albowiem się to podoba u Pana.

List św. Pawła do Kolossan, 3, 20.

(Chrystus) sam się poniżył, stałszy się posłusz-
nym aż do śmierci.

List św. Pawła do Filipieusów 2, 8.

Harcerz jest karny i posłuszny rodzicom
i uszytłim swoim przełożonym.

Posłuch harcerski przyczynia się do wyrobienia
karności w życiu społecznym.

Każdy rozkaz harcerski musi być wykonywany
natychmiast i ochotnie, choćby był niemiły.

Przy rodzicach i przełożonych तो harcerz w do-
brej i złej doli; nawet mówić źle o nich nie pozwala
sobie.

ZAMIAST GAWEŁY.

List do Redakcji i odpowiedź.

Szanowny Druhu Redaktorze!

Po raz pierwszy zwracam się do Redakcji „Harcnistra”, urzędowego organu naszej organizac-
ji, lecz obecnie postawionemu sobie nawiązać bliższy kontakt 1) jestem instruktorem, 2) drużynowym i wódz
Gromady S. H.

W pierwszym rzędzie muszę zaznaczyć, że ostatnie Nr-y Harcnistra wzbudziły we mnie podziw i zainteresowanie się nim, po pierwsze porusza Harc-
nistra coraz ciekawsze kwestje, no i (po objęciu przez
mnie wydawnictwo), wychodzi prawie punktualnie i
stałe — życzęcy tylko dalszej i owocnej pracy i roz-
woju! Może dla Harcnistra znacznie się „renesans”
pracy harcerskiej, która dotychczas nie stała na tym
poziomku, na jakim powinna stać.

Ale ad rem — zaciękał mi program G. K. M.,
podany przez Druha i oto zgłaszam się z całą
chęcią do pracy, a nawet w programie pracy Groma-
dy „Chrobrii” akad. wstawiłem punkt współpracy
z Harcnistrem, właśnie po przeczytaniu Gaweły
Druha.

Czy Szan. Druh Naczelnik nie byłby tak łaskaw
podać, w których działach czy referatach pożądana
byłaby pomoc ew. współpracą? gdyż trudno się mnie
zorientować, wybrałbymś działy, które pewnie już
od dawna są objęte i nie byłoby żadnej korzyści z tej
współpracy.

Zaczynam, że jesteśmy z całą gotowością
współpracy, — chcemy dorzucić coś Harcnistru, które
teraz po 20 latach zaczyna dopiero metodyczną,
systematyczną, zorganizowaną, na dłuższą metę obli-
żoną pracę, dotychczas drużyny żyły od obozu do
obozu (i to nie wszystkie!). Uwazam: szkodliwym i re-
formowanie „ramowych programów” pracy dla dru-
żyn, oraz wskazańk dla drużynowych i inne t. p.
należy przyzwyczać z aplauzem.

Pożądanem byłoby, by podawano zamierzenia
wczesniej, aby można było je uwzględnić w prow-
adnianych programach i by w pracy można je wczes-
niej wprowadzić.

Rudolf Lud. Korzeniowski.

Kochany Druhu!

Sprawy poruszone mają szersze znaczenie, więc
odpowiadam w „Hm”. Dziękuję najpierw za życiwe
stawisko wobec piśmi — i co ważniejsze, za chęć
okazania żyweliwości — czynami. Wraz „podziw”
jest za poehlebny. Punktualnym powoli stajemy się,
„(praca na sobą!)”. Wydaje mi się, że i dawniej
„Hm” poruszał kwestje ciekawe. Obecnie forme po-
ruszania zmieniają, a i w treści przebiegają na
stawienie więcej praktycznego materiału. Tyłko z
trzymanym odpowiednich artykułów — jest gor-
zej; byle czego nie możemy drukować, a i to co dru-
kujemy czasem rząd krytycznym redaktora. Więc w tej
dziedzinie najpotrzebniejsza pomoc, chodzi nie tyłko
o programy i plany pracy drużyn różnego typu, ale
i o szczegółowy materiał zbiorów. Nowe gry, piosenki
mało znane, materiał do gaweł, „sposoby” z tech-
niki skautowej, przykłady przyjacielskich usług, pra-
cy społecznej, zaradności gospodarczej drużyn, do-
kładnego wypełniania obowiązków i t. d. i t. d.
Wszystko, co mówi o tem, jak się realizuje Prawo
harcerskie, harcerski sposób życia i bycia — o tem,
jak je realizować w praktyce można, w konkretnych
ujętych przykładach, czy wskazówkach, — to jest naj-
cenniejsze, a najmniej nadsyłany materiał.

Nie zgadzam się z twierdzeniem, że Harcerstwo
„teraz po 20 latach zaczyna dopiero metodyczną, sy-
stematyczną, zorganizowaną, na dłuższą metę obli-
żoną pracę” — Trudno tu ogólnie mówić o „Harc-
nistwie”. Jeśli macie na myśli poszczególne środowi-
ska — to różnie bywa, różnie bywało — i różnie by-
wać będzie w różnych środowiskach. Obawiałbym się
twierdzić, że teraz, ogólnie mówiąc, w całym Związku
jest większa planowość pracy, choć bezspornie są
Chorągwie i drużyny zbliżające się do wzorowego
postawienia tej sprawy. Jeśli myśliciele o władzach
naczelnych, to bezspornie były okresy, w których
np. G. K. miała lepsze warunki pracy, niż obecnie.
Główna Kwadra wymaga kulturalniczą i współpracę
zdecyduje kilku osób, którzy pow. ta robota nie miała
żadnych zajęć zarobkowych i mogły Harcerstwo całko-
wicie dać swój czas i swoje życie. Niema obawy o
„zacieśnienie się” ich, Harcerstwo przeciwnie, przez
swa wielostronność, działaczom swoim górną rozpró-
szenie zainteresowania i kierunkami pogłębienia.

Współpraca ogółu starszych żyty jest potrzebna
w każdym dziale G. K. Są jednak działy szczególnie
jej potrzebujące. Na pierwszym miejscu stawiam
opracowywanie przykładowych programów drużyn
różnych typów — więc wilczą, szkoł powz., na wsi i
w mieście; seminaryjnych; zawodowych; pozaszoł-
k i w mieście i starszych; specjalnych (ciemiem,
głuchoniemy i t. d.). Zaraz obok: pracę nad roz-
wojem techniki skautowej. Co tu jest przedwzrostkiem
do zrobienia, podalem w „Harcnistru” z grudnia
1929 r. str. 134, w programie pracy G. K. Od kilku lat
żyty wielu drużom proponowałem objęcie tego działu
pracy — bez rezultatu; gorzej, bo zdarzały się wy-
padki zabrania materiałow i listszek — i „szukali” wi-
tru w polu!” Z tem, jeśli szeroko rotujemy „techni-
kę”, jako wogóle „materiał wychowawczy” harcers-
kiego systemu wychowawczego, łączy się sprawa

CHCESZ OTRZYMYWAĆ REGULARNIE
„HARCNISTRZĄ” — PŁAC PRZEDPŁATY W TER-
MINIE (PRZEDPŁATA — OPŁACENIE Z GORY
ZA KWARTAŁ, POŁROCZE, ROK). PODAWAJ
DOKŁADNY, CZYTELNY ADRES.

śpiewu i muzyki. Całe narody — a i niektóre części naszego — śpiewowi zawdzięczają ogromnie wiele w zakresie podtrzymania ducha narodowego — w niezapomnianym nam polskim śpiewu i muzyki stoi woli. W Polsce naogół kultura śpiewu i muzyki stoi ogromnie nisko. Harcerstwo mogłoby na nowe tory pchnąć ją, jak pchnęło już niektóre inne dziedziny kultury. Trzeba tylko systematycznego zajęcia się kogoś tą dziedziną, nie rozpraszania się na inne — a wynik jest pewny. Przykład mamy w strzelectwie, w programie w ciągu dwu lat zrobiliśmy ogromny krok na przód.

Widzicie, praca jest takie mnóstwo — a czasu, który można jej poświęcić — i ludzi, którzy naprawdę chcą pracować dla naszego Ruchu tak mało, że dobrać sobie temat do zainteresowań, odd wykształcenia i do wyrobienia praktycznej woli, jest bardzo łatwe. Ale ja nie znam Waszych w tym względzie warunków i możliwości. Przeszukajcie więc w gazetach o „Wykaz prac do zrobienia”

Zjazd Hufców i Konferencja Starszyny.

(Bucze k. Skoczowa, 1 — 6 lipca 1930, program i szczegóły patrz Wiad. Urzęd. Nr. 6, str. 29).

A. *Materiały w związku z referatami na plenarnych zebraniach.*
1. „Ofensywa harcerska i jej przygotowanie” — patrz artykuł „Szumiącego Dęba” w tym samym numerze.

Komendanci i starszyna Choraży, przygotowując się do dyskusji, powinni uwzględnić m. inn.:

1. Ile młodzieży w wieku „wileczyjczy” i „młodzieży harcerskiej” mają na swoim terenie; ile z tego w Z. H. P. — w innych organizacjach.

2. Ilość starszyny i drużynowych (po 18 r. życia) w czynnej pracy w drużynach lub w komendach na stanowiskach wychowawczych.

3. Jakie instytucje, organizacje już współpracują z Harcerstwem; jakie teoretyczne i praktyczne organizacje możnaby wciągnąć do współpracy.

Jakie są widoki zwiększenia ilości pracownikó. Jakich należałoby użyć metod do wyszukiwania ich, pozyskania i wykształcenia na instruktorów.

W jakim zakresie wyszukuje się instruktorów technicznych.

4. Zmiany: a) w regulaminach, b) w programach — potrzebne ze względu na lepsze zorganizowanie pracy i lepsze przystosowanie jej do celów Harcerstwa i do różnych środowisk młodzieży.

5. Kierunki i środki wzbogacenia i ożywienia programów pracy drużyn.

6. Stan obecny finansów Komendy Choraży. Minimalny budżet umożliwiający planowanie i rozpoczęcie ofensywy. Źródła środków materialnych. Sposoby uzyskiwania funduszy.

Poszczególne grupy zagadnień tu naszkicowanych będą przedmiotem obrad Sekcji (patrz Rozkaz N. G. K. M. l. 11, z dn. 10 maja 1930, W. U. Nr. 6, str. 30). Na szczegóły będzie miało miejsce w Sekcji, jednak dla celowego i treściwego zabierania głosu w dyskusji ogólnej niezbędne jest dokładne zdawanie sobie sprawy ze stanu Harcerstwa na danym terenie i z możliwości, oraz warunków rozwoju.

(Hm. XII. 1929, str. 133), mając na uwadze, co wyżej pisałem — a polem zrobić konkretna propozycję podjęcia się, choćby w bardzo ciasnym zakresie, ale z zapewnieniem, że to robota co najmniej przez rok poprowadzicie i będziecie myśleli, komu ją ewentualnie powierzyć, gdy dalej prowadzić będzie za twój dno.

Serdcecie Wam dziękuję za list i artykuł — i czekam następnych.

Czuwaj!

St. Sedlacek.

P. S. „Wskazówki dla skautmistrzów” to przekład z Baden-Powella, obecnie wydany w książce „Wskazówki dla harcmistrzów” to cykl artykułów, drukowanych w „Hm” w r. 1925 i nast., jako materiał tymczasowy do przyszłego podręcznika instruktorskiego polskiego.

II. Swojszczyzna w Harcerstwie:

Początki przystosowywania skautingu do warunków polskich, Małkowski, Piasecki. Rozmaite rozumienie słowa „swojszczyzna”. Bierzymy je w najszerszym znaczeniu.

Swojszczyzna — przyswajanie sobie, przeżywanie, wzbogacanie wartości kulturalnych polskich i słowiańskich; poznananie polskiej przyrody i współżycie z nią; uprawa czystej polskiej mowy.

Praktycznie w życiu drużyn:

Wyszukywanie, odtworzenie zabytków staropolskich i starosłowiańskich, przechowywanie ich i w literaturze (wzycia, pieśni, wiersze, opowiadania, inscenizacje).

Odtwarzanie scen z historii, z życia rycerstwa, turniejów; wozowanie starszych gier. Wycieczki do ciekawych historycznie i przyrodniczo miejscowości (najlepiej w formie obozów wędrownych), połączone z odtwarzaniem na tem te utworów literackich, z gawędami, o treści związanej z miejscowością, zabytkiem historycznym czy przyrodniczym.

Stosowanie w zdobnicztwie harcerskim motywów wyłącznie swojskich.

I t. d.

Zasadniczo ważna jest sprawa m e t o d y wprowadzania pierwiastków swojskich do życia drużyny, tak, aby słopniowo całe to życie nawąskór przenikało duchem narodowej tradycji i umiłowaniem Polski.

Sztuczność, naciąganie, nieprzystosowanie do chwili i nastroju może dać wyniki wprost przeciwne zamierzonym.

Aby cel nasz, oprócz możliwości całego życia harcerskiego na swojskich motywach osiągnąć, potrzebna — stała się — powszechnego zainteresowania się tem starszyny;

wytworzenia się ośrodków studiujących, opracowujących i rozpowszechniających materiały do pracy drużyn w tym zakresie;

uwzględniania tej sprawy na kursach i w podręcznikach (wychowanki);
stałych działań w czasopiśmie, a raczej prępszenia czasopisem naszym duchem swojszczyzny.

III. Harcerstwo, a wychowanie religijne.

Stanowisko Baden-Powella — czy zadawała ono katolików.

Stanowisko Kościoła (Encyklika Papieża Piusa XI o wychowanki).

Życie religijne, a nauczanie religii. Środki ożywienia życia religijnego w Harcerstwie.

Rola kapelanów harcerskich.

Tolerancja przełożonych religijnych harcerzy innych wyznań.

Ponadto zgłoszono referaty:

„Prawo harcerskie w obecnych stosunkach społeczno — obywatelskich”. (Dh. Dr. T. Strumiłło) oraz „Organizacja Złotu Choraży Śląskiej” (M. Łowiński).

B. *Materiały w związku z pracami Sekcji.*

1. *Sekcja organizacji hufców i Choraży.*

Zagadnienia: a) Organizacja jednostek analogicznych do hufców i choraży w Anglii i Ameryce. — St. Sedlacek.

b) Rola hufcowego — sposób jego pracy. Czy obecnie obowiązujące przepisy 1) są ogólnie stosowane 2) dobrze ubrania potrzeby organizacyjne (Rozkaz Harcerski str. 64).

c) Gromady (gniazda) i Ogniska. Doświadczenia z życia istniejących skupień, łączących w oddzielnych jednostkach wileczą — harcerzy — starszych harcerzy.

d) Środowisko, łączące „wszystko, co harcerskie” w danej miejscowości. Współpraca hufcowego z K. P. H.

e) Sprawozdania z wybranych hufców.

f) Terytorjalny podział Polski, — wielkie czy małe Choraży.

g) Sprawy organizacji wewnętrznej i pracy Kobiet.

Zgłoszono referat: M. Łowiński, „Organizacja i metoda pracy Choraży Śląskiej”.

2) *Sekcja programu i metod pracy w drużynach szkół powszechnych.*

Zagadnienia: a) *Wilczęta* — komunikaty dhów A. Kamińskiego i St. Mościckiego (innych na razie nie zgłoszono).

Doświadczenia z pracy z małymi chłopcami.

O ile angielskie „Wilczęta” dają w zastosowaniu do naszych chłopców dobre wyniki. Czemu ewent. zastąpić Kiplinga i „zwierzęce” środowisko wilczą.

Warunki i możliwości pracy harcerskiej w drużynach szkół powszechnych.

Co dwa lata zjeżdża się Starsze Harcerstwo, w osobach przedstawicieli zrzeszeń, by radzić nad zagadnieniami pracy starszoharcerskiej, by dzielić się doświadczeniami, współżyć ze sobą w atmosferze obywatelki parę, nabrać u wspólnego ogniska rozpędu do dalszej pracy.

Stoimy przed piątym już z kolei zjazdem, z których dwa ostatnie systematycznie co 2 lata odbywane wyrobiły już pewną tradycję zjazdów starszoharcerskich, tradycję, której nie wolno nam zmarnować;

3) *Sekcja programu i metod pracy w drużynach seminaryjnych.*

(Przeczytaj: W. Sawicki, Program pracy drużyny seminarnej „Harcemistrz” Nr. 5, str. 68 i w bieżącym zeszycie).

Ilość seminarjów nauczycielskich w Choraży, ilość uczniów, % harcerzy.

Oddziaływanie na planowe rozmieszczenie nauczycieli — harcerzy.

Kontakt pomiędzy wychowankami seminarjów — harcerzami, a komendami choraży w Główną Kwatęra. Kontakt ich wzajemny między sobą. Ewentualny zjazd nauczycieli — harcerzy.

(Komunikatów nie zgłoszono).

4) *Sekcja programu i metod pracy w zrzeszeniach starszoharcerskich młodzieży zarobkującej.*

Zagadnienia: Poradnictwo zawodowe a Harcerstwo. Opiekun Harcerstwa nad harcerzem pracującym. Posrednictwo pracy.

Organizowanie wytwórczych spółdzielni harcerskich (Przeczytaj: Zbój Becz, Młodzież rzemieślnicza, „Harcemistrz” Nr. 3, str. 26).

Harcerskie instytucje wzajemnej pomocy (angielskie Scouts Friendly Society).

(Komunikatów nie zgłoszono).

1 t. d. (Komunikatów nie zgłoszono).

5) *Sekcja funduszy własnych i społecznych na prace harcerskie.*

Zagadnienia: Niezależność ideowa Harcerstwa a własne środki materialne.

Stopień dzisiejszej naszej samowystarczalności. Przechytność słoboty materialnej Harcerstwa i sposoby jej usunięcia.

Budżet dzisiejszy G. K. M. i K. Ch., a budżet ofensywny (patrz wyżej l. 6).

Pożądane zreferowanie krótkie stanu sprawy w Chorażwach.

Zgłoszono referat: M. Łowiński, Gospodarczy dorobek Harcerstwa Śląskiego.

Podaliśmy tu punkty do rozważań w związku z Konferencją Starszyny. Odwiedzając ją ona to, co mnie się narzucało, gdy rozważałem program ogłoszony w W. U. Jeżeli chcecie naprawdę przynieść swym udziałem w Zjeździe pożytek Związkom i swojej choraży, hufcowi czy drużynie — przygotujcie się do konferencji, najlepiej: napiszcie krótko, choćby punktami, co macie do powiedzenia.

Niechaj myśli i prądy nurtujące nasz Ruch wyrażą się w braterskiej wymianie doświadczeń, dorobku środowisk i jednostek, na pożytek Z. H. P., na rzecz lepszej Służby.

A dobre słowa niech się przemienią w czyn!

St. Sedlacek.

Przed Konferencją Starszego Harcerstwa.

przeciwnie — musimy do niej nowe wartości dorzucić.

Zjazd ten nie odbywa się pod żadnym specjalnym hasłem, nie ma on by jakimś przełomowym momentem w życiu Starszego Harcerstwa, nie, bo on żadnych kryzysów, czy gwałtownych przemian obecnie nie przeżywa, i ich nie potrzebuje. Zjazd ten ma umocnić nas w dotychczasowych zasadach, ma je dalej rozwijać, ma nam ułatwić praktyczną pracę w zrzeszeniach. Muszą tu się zastąpić przeciwno wystranym ostatnio, głównie przez kierownika pracy star-

przeciwnie — musimy do niej nowe wartości dorzucić.

Zjazd ten nie odbywa się pod żadnym specjalnym hasłem, nie ma on by jakimś przełomowym momentem w życiu Starszego Harcerstwa, nie, bo on żadnych kryzysów, czy gwałtownych przemian obecnie nie przeżywa, i ich nie potrzebuje. Zjazd ten ma umocnić nas w dotychczasowych zasadach, ma je dalej rozwijać, ma nam ułatwić praktyczną pracę w zrzeszeniach. Muszą tu się zastąpić przeciwno wystranym ostatnio, głównie przez kierownika pracy star-

ROCNICE HISTORYCZNE.

Podał T. Maresz.

Sierpień.	Podał T. Maresz.
dzien rok	
1 1914	Niemcy wypowiadają wojnę Rosji.
1 1919	I Powstanie przeciw Niemcom na Górnym Śląsku.
5 1772	Konwencja mocarstw zaborskich w sprawie I rozbioru Polski.
5 1864	Śmierć Traugutta na stokach Cytadeli Warszawskiej.
5 1915	Niemcy zajmują Warszawę.
6 1914	Austria wypowiada wojnę Rosji.
6 1914	Marsz Kadrowki Piłsudskiego na Kielce.
16 1914	Uchwała N. K. N. o utworzeniu 2 legjonów.
16 1920	Początek kontrofensywy polskiej (bitwa pod Warszawą).
28 1917	Powstanie Polskiego Komitetu Narodowego w Paryżu.

Dr. Witold Sawicki, G. K. M.

Program pracy drużyny seminaryjnej.

(ciąg dalszy)

szoharceju na terenie chorągwi warszawskiej, teozem, głoszącym, że Starsze Harcerstwo przeżywa okres chaosu, z którego dopiero konkretnie określony program budowy wywieść trzeba, że wreszcie jest płynna, budować trzeba od podstaw. Teza całkowicie błędna, wykazująca, że głoszący ją dziś dopiero do zagadnienia starszoharcerskiego się zbliżył, gruntownie go nie przemyślił, że nie znał istotnej pracy w zrzeszeniach i drużynach akademickich. Przeciwnie tego rodzaju nastawienie ideowe — zastrzegam się dlatego, że uważam je za rozbijające naszą robotę, wprowadzające niepotrzebnie ferment, miał ulatwić rozwiązanie trudności, które jak zawsze i wszędzie i tu spotykamy. Nad temi właśnie trudnościami zjazd będzie pracował i te prace trzeba mu ułatwić.

Jeżeli już mamy założeń specjalne hasło zjazdu, myśl jego przewodnią, to ja ją widzę w tem jego zadaniu, które określiłem, jako *ulatwienie praktycznej pracy zrzeszeń*. Dotychczas bowiem dużo się mówiło o zagadnieniach ogólnych, założeniach pracy starszoharcerskiej, natomiast stosunkowo mało o metodach i konkretnych planach wykonywania i wypełniania tych założeń. Ostatni zjazd już większą tu sprawom wady nadał, obcyeni winien — nadać jeszcze większą. To też badaj czy nie najważniejszą częścią zjazdu będą sprawozdania szeregu zrzeszeń, które wykażą, jak tam się pracuje. Następnie referaty na temat metody pracy w drużynach akademickich oraz w zrzeszeniach innego typu od razu wprowadzą nas w te konkretne realne zagadnienia pracy zrzeszeń. W wielu środowiskach liczejszych aktualną się staje kwestia wycieczki klubowej starszych harcerzy, kwestia świetlic starszoharcerskich, odpowiedni zatem referat zainteresowani znajdą. Wreszcie istnieje możliwość zapoznania przez zespoły z poszczególnymi środowiskami ze specjalnymi sposobami przeprowadzania zebrań, czy zbiorów, obrzędowości, formami zewnętrznymi. Oczekujemy w tej dziedzinie dużej nowej inicjatywy.

Z dziedzin zagadnień etycznych oczekuje nas zagadnienie *stosunku starszego harcerza do prawa harcerskiego* i konsekwencji jakie ono dlań pociąga, konsekwencji moralnych i organizacyjnych. Temat dla wielu jasny i zdecydowany od dawna, nie zaszkodzi jednak jeżeli znów o sobie niewiadomy, a prztem tych wielu niecierpliwych sceptyków pomówimy.

W kwestie społeczne wprowadza nas referat na temat — *czy harcerstwo ma być szkołą elity społecznej?* To rozwinie się przypuszczam najogólniejsza dyskusja dotycząca celów i zadań Harcerstwa. Dyskusja taka sama w sobie jest już dobrą szkołą myślową, tembardziej jest nią, jeżeli przyniesie może owoce praktyczne. Będzie to wreszć punkt wyjścia do dalszych rozważań szczegółowych.

Gospodarstwo zagadnienia w harcerstwie — oto temat, który ma zainteresować starsze harcerstwo bo łączkami ogólnoharcerskimi, dając mu jednocześnie nowe pole pracy.

Wreszcie aktualne ze względu na teren zjazdu *zagadnienie morza i Pomorza* zwaćć nam nas bliżej z problematami tej ziemi.

Oto program zjazdu. Bagały i obfity. By z korzyścią mógł być przeprowadzony, musicie się doń przygotować. Tych parę myśli w tem chce wam dopomóc.

Zobaczenia na zjeździe wszystkich twarzy znanych z poprzednich zjazdów w Śromowcach życzy sobie i Wam

Jerzy Zawadzki.

Należy pilnie przestrzegać, żeby zastępy starszych chłopów nie były zbyt przeciążone teorią, ponieważ, jak wspomniano, najlepszą szkołą dla przyszłego drużynowego jest praca normalna w dobrej drużynie i w dobrym zastępie.

Odpowiednio do warunków miejscowych i czasu harcerzy można gwędzić i ćwiczenia z dziedzin metody pracy przeprowadzać na części co drugiej zbiórki.

Gawędy i ćwiczenia dla harcerzy z IV roku seminarjum.

Gawędy: 1) Harcerz, słuchacz seminarjum, to przyszły drużynowy. (Nasze obowiązki względem harcerstwa); 2) Cel pracy zastępu; 3) Jak ułożyć program pracy zastępu (p. III, 1); 4) Jak prowadzić zbiórkę zastępu chłopów młodszych; 5) Starszych (p. I, 2); 6) Jak prowadzić wycieczkę zastępu (program — wykonanie) (p. I, 5); 7) Charaktery chłopów; 8) Duch postępu; 9) Stosunek zastępowego do harcerzy; 10) Zawody między zastępami; 11) Zasadę regulaminu drużyny (p. II, 2); 12) Organizacja władz harcerskich w zakresie K. Ch.; 13) Praca zastępu na wsi.

Ćwiczenia praktyczne powinny się odbywać o ile możliwe, w związku z gawędami.

1) Układanie programu pracy zastępu: a) Wszyscy harcerze zaprojektują programy pracy dla swego zastępu, pozem nastąpi dyskusja pod kierunkiem drużynowego; b) Harcerze, w ciągu roku, zaprojektują co najmniej dwukrotnie programy pracy dla zastępów o różnym poziomie (młodzik, wydawcówca); 2) Prowadzenie zbiórki: a) Każdy harcerz w zastępie w ciągu roku przynajmniej dwa razy przeprowadził zbiórkę swojego lub innego zastępu na zasadzie ułożonego przez siebie programu; b) Podczas innych zbiorów, harcerze poszczególnego zastępu różne jej działy pod kierunkiem zastępowego (np. X gawędy, Y ćwiczenie techniczne, Z śpiew i t. p.); 3) Wycieczka zastępu (jak wyżej). W razie braku czasu w ciągu roku można uzupełnić „zaślęgiści” na obozie letnim.

4) Prowadzenie gier, ćwiczeń, śpiewów w zastępie (p. wyżej i p. I.). Drużynowy i zastępowi powinni podać tu harcerzom jaknajobfitszy materiał do pracy.

5) Prowadzenie musztry drużyny i zastępu (p. I, 7); 6) Czytanie wspólne i komentowanie książki — „Gawędy z drużynowym” Glassa. Gawędy i ćwiczenia dla harcerzy z IV roku seminarjum na obozie wakacyjnym. Obozu nie przedławowuje teorią. Zorganizować jeden lub dwa zastępy obozowe z harcerzy, którzy ukończyli IV kurs seminarjum. Dla tych zastępów przeprowadzić kilka gawęd: 1) Jak zorganizować oboz drużyny; 2) Wychowanie fizyczne w obozie (gimnastyka, gry sportowe, lekka atletyka); 3) Jak prowadzić zawody między zastępami; 4) Regulamin obozu; 5) Jak prowadzić gawędy.

„HARCMISTRZA” MUSIMY ROZSZERZYĆ — dusi się w ciasnych 12 stronach.

Co Ty robisz dla tej sprawy? Odpisz regularnie, nie przestając go opłacać.

Sprawdź u druhów drużynowych, instruktorów, w K. P. H. — z całym kadem należnym szacunkiem — czy prenumerują „Harcmistrza” i przesyłanie go opłacać.

Poszukaj prenumeratorów.

Przysyłaj Administracji adresy osób i instytucji, którym warto posłać nasz czasopiśmie.

MOŻE TEGO NIE ROBIŚCZ?

Ćwiczenia praktyczne. Prowadzenie samodzielnie, kolejne — wycieczki, gier, śpiewów. (Nauczy harcerzy co najmniej 10 gier ruchowych, 10 gier z różnych dziedzin techniki, 10 gier — ćwiczeń zmysłów, 10 towarzyskich, 10 piosenek harcerskich, ludowych i t. p.). W obozie należy położyć główny nacisk na odpowiednie wyrobienie techniczne harcerzy i wytworzenie harcerskiego nastroju.

Ćwiczenia i gawędy dla harcerzy na V kursie seminarjum w okresie zimowym.

Gawędy: 1) Rola społeczna harcerstwa i harcerskiego wychowania.

2) Cel pracy drużyny (cele bliższe i dalsze, wychowanie indywidualne chłopca).

3) Jak ułożyć program pracy drużyny (2 lub 3 gawędy względnie prace na wsi), (p. III, 2);

4) Jak ułożyć program pracy dla kursu zastępowych (p. III, 3).

5) Jak prowadzić zbiórkę drużyny (p. I, 1).

6) Jak prowadzić Radę Drużyny (p. I, 3).

7) Próba na III stopień, jej przeprowadzenie. Znaczenie Przyrzeczenia (p. I, 4).

8) Jak prowadzić wycieczkę drużyny (p. I, 5).

9) Prawo harcerskie podstawa wychowania harcerza (p. II, 1).

10) Jak ułożyć Koło Przyjaciół, jego organizacja.

11) Stosunek harcerstwa do władz szkolnych.

12) Obowiązki i prawa organizacyjne drużyny (kategorie, raporty, składki i t. p., p. Rocznik Harc. za rok 1928).

Ćwiczenia: 1) Prowadzenie praktyczne zbiórki drużyny (strona formalna, raport, rozkaz, raport służbowy i t. p.) oraz gry, zawody między zastępami, śpiewy.

Każdy harcerz, przynajmniej dwukrotnie w ciągu roku powinien przeprowadzić samodzielnie (przynajmniej poszczególne części zbiórki).

Zamiat drużyny można polecić harcerzowi kierowanie grupą 2 — 3 zastępów.

2) Prowadzenie wycieczki drużyny (przynajmniej raz w roku).

3) Układanie programu pracy drużyny i zbiórki drużyny.

4) Układanie programu pracy dla kursu dla zastępowych.

5) Prowadzenie samodzielnie gier, ćwiczeń, śpiewów.

6) Czytanie wspólne i komentowanie książki „Wskazówki dla skautmistrow” Baden - Powella.

Kurs instruktorów.

Należy poczynić wszelkie starania, żeby wychowanie drużyny seminaryjnej zaraz po ukończeniu seminarjum odbywał kurs instruktorów, zdobywał stopień podharcmistrza.

Urag końcówce.

Program powyższy podaje w formie projektu. Jedynie życie może wykazać, co jest w nim pożądanym, co zaś zbędne. Niewątpliwie zawiera on program do cybernetyki, zdaniem mojem jednak konieczny dla harcerzy, który choć poprowadzić drużynie zgodnie z wymogami systemu.

Staraniem się nie przeciągać programu literatury, Sądząc jednak, że zapoznanie harcerzy, choć robione z książkami, „Szkoła Harcerza”, „Książeczka Harcerza”, „Czuł-Duch”, „Harcerz w polu” — Wyrobki, „Harcerstwo”. T. I i II, i paru ineniem podręcznikami dla młodzieży będzie konieczne.

branych o pracy Biblioteki w ciągu 5-letniego jej istnienia, poczem Przewodniczący Koła p. dyr. Augustyniak podkreślił dobrą i sprawną działalność Biblioteki Harcerskiej.

Maczki, 22.III. b. r. 34 Zagłębiowska Druż. Harc. urządziła uroczyste „Powitanie wiosny”. Zastępowi: Fr. Radowiecki, St. Kret, W. Pogoda i J. Tajer otrzymali imiona indyjskie. 6.IV. Drużyna w liczbie 34 harcerzy brała udział w manewrach Hufca Strzemieszyckiego.

22.IV. 34 Z. D. H. urządziła tradycyjne „Święcone”, na które przybył opiekun drużyny p. Brunon Brabe wraz z małżonką swą i członkiem miejscowego K. P. H. p. J. Maruszczakiem.

24.IV. uroczyście obchodziła drużyna święto Świętego Jerzego patrona skautów całego świata.

Potrzeba instruktorów na kursy. Komenda Chor. Lwowskiej, organizując w tym roku większą ilość kursów, zwraca się z prośbą do instruktorów, rozporządzających czasem podczas wakacji, o pomoc w prowadzeniu kursów.

Proces Pfadfinderów w Bydgoszczy. W związku z notatką w zeszyście majowym naszego pisma podajemy, że dh. Grzymałowski, Komisarz Zagraniczny, otrzymał od H. Martina, Dyrektora Biura Międzynarodowego list z tem, że w Anglii „nie mogą wpaść na żaden ślad skautmistrza nazwiskiem Collingridge” i proszą o podanie bliższych o nim wiadomości.

Osobiste. W dniu 22 kwietnia b. r. odbył się w kościele Najśw. Panny Marii w Lublinie ślub p. Zofii Dziemskiej i dha Wita Klonowieckiego, Komendanta Chor. Lubelskiej.

W dniu 23 kwietnia b. r. odbył się w kolegiacie Sejneńskiej ślub p. Janiny Kalwejtówny i d-ha Franciszka Pacyńskiego, Hufcowego Sejneńskiego.

Dnia 8 czerwca został pobłogosławiony związek małżeński między Druhną Wiktorją Leśniewską i Druhem ph. Kazimierzem Wojtczakim, zastępcą kierownika wydziału organizacyjnego G. K. M.

Serdeczne „Szczęść Boże” od Redakcji.

KONFERENCJA STARSZOHARCERSKA.

Nad malowniczym jeziorem Piaseczno, 5 klm. od stacji kol. Lidzbarsk (Pomorze) w czasie od 23 do 30 sierpnia r. b. odbędzie się Konferencja Starszoharcerska.

Celem Konferencji będzie:

- Zapoznanie się z wynikami dotychczasowej pracy poszczególnych zrzezeń;
- Omówienie spraw organizacyjnych i programowych.
- Ustalenie wytycznych dla dalszej pracy starszoharcerskiej.
- Wzajemne zbliżenie się środowisk.
- Zapoznanie się z okolicami miejsca konferencji.

Prócz tego w czasie Konferencji przewidziane są zawody harcerskie i sportowe (strzelanie, łucznicstwo, siatkówka). Udział w konferencji z głosem decydującym mają delegaci (tki) zrzezeń (po jednym (nej) na każdych 10 członków zwyczajnych). Poza tem w Konferencji w charakterze uczestników (uczestniczek) z głosem doradczym mogą wziąć udział wszyscy członkowie zrzezeń starszoharcerskich i pożądanę jest jak najliczniejsze ich przybycie. Uczestniczki i uczestnicy zostaną rozmieszczeni w dwóch obozach: żeńskim i męskim. Uczestniczki i uczestnicy obowiązani są posiadać mundur i pełne osobiste wyekwipowanie (sienniki konieczne).

Koszt utrzymania wynosi za cały czas Konferencji 20 zł. (oprócz drogi). Zniżki kolejowe uzyskują uczestnicy w wysokości 50% w drodze powrotnej.

W sprawach związanych z konferencją należy się zwracać do Wydziałów Starszoharcerskich Głównych Kwater, Warszawa, Zielna 35, m. 9.

ZAWODY PŁYWACKIE.

2-gie Związkowe zawody pływackie o mistrzostwo Z.H.P. odbędą się w Warszawie, dnia 28 i 29 czerwca. b. na stadionie pływackim.

Program zawodów:

juniorzy do lat 13	50 m. styl dowolny
" " " 15	100 " " "
harcerze od " " 15-35	100 " " "
" " " 15-35	400 " " "
" " " 15-35	200 " styl klasyczny
" " " 15-35	100 " " grzbietowy
seniorzy " " 35	100 " " dowolny

sztafeta 8 x 50 (8-miu harcerzy z jednej drużyny).

Skoki z trampoliny: 1) jaskółka z miejsca, 2) jaskółka z rozbiegu, 3) dowolny.

Metodyczny kurs nauki pływania dla instruktorów.

Odczuwając brak instruktorów nauki pływania w obozach drużynach i środowiskach G.K.M. organizuje kurs metodyczny dla 50 uczestników, celem wyszkolenia instruktorów w tak ważnej gałęzi sportu. Kurs odbędzie się w Warszawie od 26 do 31 czerwca r. b. Imienne zgłoszenia nadsyłać do G.K.M. do dnia 18.VI r.b. Wyżywienie i kwatery zapewnione.

Władysław Olędzki, hm.

Różne wiadomości.

I Ogólnopolski Kongres Eucharystyczny odbędzie się w Poznaniu, w dniach 26 do 29 czerwca r. b. Spis sekcji Kongresu i adresy przewodniczących podaliśmy w zeszyście poprzednim.

Program ogólny kongresu jest następujący:

Czwartek, dn. 26.VI. o godz. 9: Uroczysta Msza św. w kościele Bożego Ciała. Celebryje J. Em. X. Kardynał Hlond, Prymas Polski. Kazanie: J. E. X. Biskup Szlagowski.

O godz. 12: Otwarcie Kongresu i I Zebranie Plenarne w wielkiej Rotundzie na terenie „E” P. W. K.

O godz. 17: II Zebranie Plenarne.

2. Piątek, dn. 27.VI. r. b., o godz. 16: III Zebranie Plenarne.

3. Sobota, dn. 28.VI. r. b., o godz. 16: IV Zebranie Plenarne.

4. Niedziela, dn. 29.VI. r. b., o godz. 9: Wielka Procesja z Katedry przez miasto na Stadion, gdzie odbędzie się uroczyste Nabożeństwo końcowe.

Kurs ziołarstwa organizuje w czasie od 20 — 28 czerwca b. r. Wydział Ogrodniczy Centralnego Towarzystwa Organizacji i Kółek Rolniczych w celu podniesienia produkcji roślin lekarskich. Informacje: C. T. O. i K. R. w Warszawie, ulica Kopernika 30.

OD REDAKCJI.

Wobec wznowienia „Harcerza”, powracamy do dawnej z nim współpracy, w szczególności dzielimy się z nim materialem kronikarskim, przerzucając do „Harcerza” stopniowo materiał z życia drużyn, a zostawiając w „Harcistrze” dział wiadomości z komend i władz, oraz wogóle o ważniejszych zdarzeniach.

Osoby, którym zależy specjalnie na umieszczeniu artykułu czy notatki w „Harcistrze”, prosimy zaznaczać na rękopisie „specjalnie dla „Harcistrza”.

Redakcja „Harcistrza” prosi Komendantów Chorągwi, Hufcowych, Drużynowych, Komendantów Obozów, zwłaszcza kursów, o nadesłanie dokładnych adresów obozów i kursów z podaniem daty rozpoczęcia i zamknięcia.

Umożliwi to nam wydrukowanie tych adresów w „Harcistrze” i wysłanie „Harcistrza” i „Harcerza” do obozów.

Prenumerata kwart. zł. 3.50 wraz z przes. poczt. Cena numeru zł. 1.40. Konto P.K.O. Nr. 10020.

Rękopisy bez podpisu i adresu autora nie będą przez Redakcję uwzględniane.—Rękopisów nadesłanych Redakcja nie zwraca.

Wydawca: Naczelnictwo Z. H. P. w osobie Stanisława SEDLACZKA, Warszawa, Aleja Ujazdowska 37 m. 12. Telefon 101-20

Redaktor: Stanisław SEDLACZEK, **P. o. Sekretarza Redakcji:** Lech GRABOWSKI.

Administracja: Al. Ujazdowska 37 — 12; Tel. 101-20, od godz. 10 do 12. Konto P. K. O. 10020.

Druk „LECH”, Warszawa, Koszykowa 33.

Opłata pocztowa opłacona ryczałtem.

NACZELNICTWO ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO WIADOMOŚCI URZĘDOWE

Rok 8 (XII) Nr. 7.

W A R S Z A W A

Lipiec 1930 r.

ROZKAZ NACZELNICTWA Z. H. P. L. 10 z dnia 14 czerwca 1930 r.

I. **Z O. Warszawa.** — N. zatwierdza następujący skład osobowy Z. O., zwalniając jednocześnie dotychczasowy: przewodniczący — prezes Sądu Okręgowego Tadeusz Kamiński, wiceprzewodniczący — doktorowa Anna Chmielewska, Kurator Grzegorz Zawadzki i adwokat Stanisław Lypacewicz, skarbnik — por. Jan Smulski, zastępca skarbnika — inż. Janina Melecka, sekretarz — hm. Wacław Błaszyk, kapelan — ks. Jan Mauersberger, przewodniczący Wydziału Obozów — major Maksymilian Lewin, przewodniczący Wydz. K. P. H. — Dyrektor Stanisław Miklaszewski, przewodniczący Wydz. W. F. kpt. Alojzy Pawelek, Kierownik referatu Propagandowo - Wydawniczego — redaktor Władysław Kopezewski, przewodnicząca K. P. H. przy Z. O. — marszałkowa Kazimiera Szymańska, gospodyni lokalu — Regina Szczawińska, członkowie: Józef Bek, starościna L. Gajewska, profesorowa St. Jedlińska, inż. Józef Karśnicki, adwokat Edward Muszański, sędzia Antoni Olbromski, Wanda Opęchowska, Wanda Prażmowska, płk. Józef Rawicz, przewodniczący Z. H. P. — Władysław Sołtan, inspektor Władysław Sieroszewski, Witold Sosnowski, Janina Świtalska, mjr. Ignacy Wądołkowski, Dyrektor Bronisław Załuski, Komendantka Chor. Żeńskiej Mazowieckiej — hm. Janina Sokotowska, Komendantka Chor. Żeńskiej Warszawskiej hm. Władysława Martynowiczówna, Komendant Chor. Męskiej Mazowieckiej — hm. Stanisław Mościcki, Komendant Chor. M. Warszawskiej — hm. Władysław Ludwig.

Kraków. — N. zatwierdza skład osobowy Z. O., zwalniając jednocześnie dotychczasowy: przewodnicząca — wojewodzina Zofia Kwaśniewska, zastępczyni przewodniczącej i sekretarka — Henryka Braunowa, wiceprzewodniczący — wizytator Stanisław Wrzosek i inż. Franciszek Malski, skarbnik — inż. Czesław Piątkowski, zastępca skarbnika — profesorowa Anna Maydellowa, kapelan — ks. Marjan Luzar, referent strz. Harcerstwa — phm. Jerzy Kreiner, członkowie: dr. Tadeusz Berezowski, kuratorowa Wanda Kupczyńska, naczelnik Józef Maćko, profesorowa Michalina Mossoczowa, prof. Jakób Plezia, inż. Rudolf Radzyński, szef sztabu D. O. K. plk. Bolesław Świdziński, ppłk. Stanisław Wojakowski, radca Fryderyk Wessely, Pelagja Sikorska, Komendantka Chorągwi hm. Felicie Kasprzykówna, Kom. Chor. hm. Władysław Szezygieł.

II. **K. Ch. Ż.** — Kraków. M. mianuje Kom. Chor. hm. Felicie Kasprzykówną.

Poznań. — N. mianuje Kom. Chor. Marcelę Gosieniecką.

III. **K. Ch. Kraków.** — N. mianuje Kom. Chor. hm. Władysława Szezygła.

Poznań. — N. mianuje Kom. Chor. Władysława Czarnieckiego.

IV. **Odnazka „wdzięczności“.** — N. nadało odznakę „wdzięczności“ p. wojewodzie Śląskiemu dr. Michałowi Gra-

zyńskiemu za działalność dla dobra Harcerstwa w szczególności na terenie Oddziału Śląskiego.

V. **Odnazka „za uratowanie życia“.** — N. przyznaje odznakę „za uratowanie życia“ druhowi Alfredowi Kupce (Ch. Śląska).

VI. **Mianowanie Starszyny.** — Harcistrze: Józef Krugielka, Kazimierz Papiński (Ch. Poznańska).

Podharcistrz: Andrzej Janiszek (Ch. Wołyńska, Franciszek Kuciński (Ch. Zagłębia Dąbr.), Marjan Pieczarkowski, Stanisław Mitko, Cezary Murski (Ch. Krakowska), Stanisław Sześciński (Ch. Radomska), Wacław Pietraszkiewicz (Ch. Wileńska), Tadeusz Dydyński, Piotr Wietrzykowski, Sylwester Woźniak, Czesław Hawliczek (Ch. Poznańska), Henryk Zagrodzki, Zbigniew Kukulski, Jan Kiljan, Andrzej Powierza (Ch. Warszawska), Jan Kraśnik (Ch. Białostocka), Henryk Girtler, Antoni Kudławiec, Kazimierz Berczyński, Kazimierz Wojciechowski, Mieczysław Cichocki (Ch. Mazowiecka).

VIII. **Mianowanie działaczami harcerskimi.** — N. mianuje działaczami harcerskimi druhow: Adama Minchejmera i Jerzego Mateckiego (Ch. Warszawska).

VIII. **Przeniesienie do kategorii członków współdziałających.** — N. cofa na własną prośbę st. instr. dhowi ph. Jerzemu Radziwińskiemu (Ch. Poznańska) i przenosi go do kategorii członków współdziałających.

IX. **Zwolnienie z Z. H. P.** — N. cofa st. instr. i zwalnia z Z. H. P.: a) na własną prośbę dhow: phm. Kazimierza Kosewskiego (Ch. Mazowiecka), phm. Franciszka Szybowski (Ch. Pomorska), b) na podstawie wniosków Komendantów Chor. podharcistrzów: Franciszka Kuleszę (Ch. Pomorska), Wacława Kabalskiego (Ch. Łódzka), Władysława Szpakowskiego (Ch. Śląska), Roberta Fiszkała (Ch. Poznańska), Władysława Przybyszewskiego, Artura Arendta, Marjana Jarzymowskiego, Zygmunta Markiewicza, Bolesława Ruszczyckiego (Ch. Lwowska).

X. **Przyjęcie K. P. H.** — N. przyjmuje do Z. H. P. Koła Przyjaciół: w Końskich (Z. O. Radom), w Szczekocinach, przy V d-nie im. ks. Poniatowskiego w Kielcach, w seminarjum Nauczycielskim w Bodzentynie Z. O. Kielce, przy 54 d-nie im. Kazimierza Wielkiego w Warszawie (Z. O. Warszawa), przy I d-nie w Nowej Wilejce, w Stonimie, przy 11 d-nie im. Kościuszki w Wilnie (Z. O. Wilno), w Tuszyńcu, w Osinach, w Kole, przy 15 d-nie im. Królowej Jadwigi w Łodzi (Z. O. Łódź), w Stolpcach (Z. O. Brześć).

Czuwaj!

(—) Władysław Sołtan.
Przewodniczący Z. H. P.

(—) Jan Grabowski.
Sekretarz Generalny Z. H. P.

ROZKAZ NACZELNICZKI GŁÓWNEJ KWATERY Ż. L. 6 z dnia 14 czerwca 1930 r.

W SPRAWIE AKCJI LETNIEJ G. K. Z.

1. Złot Starszyny Harcerskiej Żeńskiej.

Wszelkie wiadomości, dotyczące programu i ekipunku złotowego drużyny, znajdują się w specjalnej Ulotce Złotowej wydanej w czerwcu przez „Skrzydła“ oraz w Nr. 3 i 6 „Skrzydła“ (do nabycia w administracji: Warszawa, „Pionier“ ul. Marszałkowska 111 lub w C. K. D. H. ul. Traugutta Nr. 2, cena pojedynczego numeru 1 zł).

2. Kurs Harcerski dla Nauczycielek.

Główna Kwatera Żeńska zawiadamia, że kurs dla nauczycielek pod kierownictwem Drużny Marji Wocalewskiej, Na-

czelnej Inspektorki Harcerskiej odbędzie się w na terenie Województwa Poznańskiego w dniach od 6 — 23 lipca b. r. Oplata za pobyt na kursie 60 zł. — Koszta przejazdu pokrywają drużny same. Zgłoszenia należy kierować do G. K. Z.

Czuwaj!

(—) H. Dydyńska.
Naczelniczka G. K. Z.

(—) Janina Skulska.
Sekretarka G. K. Z.

ROZKAZ NACZELNIKA GŁÓWNEJ KWATERY M. L. 13 z dnia 13 maja 1930 r.

Na podstawie upoważnienia Naczelnictwa Z. H. P. uchwałą z dnia 26 października 1929 roku zatwierdzoną:

WYMAGANIA Z ZAKRESU WYCHOWANIA FIZYCZNEGO I PRZEPISYBNIENIA WOJSKOWEGO PRZYBRODZIENIA NA STÓPNIE WILCZĄ I HARCEZY.

1. Próba zuch, wilczka i wilczak (8—10 lat).
a) Sprawność fizyczna: a) wykonania kilka wskazanych ćwiczeń gimnastycznych; b) przebiegnię 30 m.; c) przeskoczyć płtki róz — 50 cm.; skaze na jednej nodze po linii ósemki; e) rzuca piłka najpierw prawą, potem lewą ręką tak, aby drugą widzieć z przynajmniej 4 razy na 6 rzutów w odległości 10 kroków; umie sam tak samo łapać rzucaną piłkę.
b) Gry: gra w pięć gier, lub zabaw ruchowych.

2. Próba ochotnika (10—11 lat).
1. Sprawność fizyczna: a) wykonania samodzielnie ćwiczenia gimnastyczne; b) przebiegnię 50 m.; c) przeskoczyć róz 100 cm. szerokości 150 cm. głębokości; d) rzuca piłką w lewą ręką.
b) Gry: gra w pięć gier lub zabaw ruchowych.

3. Próba młodzika (11—12 lat).
1. Sprawność fizyczna: a) wykonania kilka podstawowych ćwiczeń gimnastycznych; b) przebiegnię 60 m.; c) przeskoczyć róz 120 m. szerokości i 50 cm. głębokości; d) rzuca piłką w lewą ręką kamieniem 150 gr., w samie 30 m.
2. Sprawności — umiejętności: — jeździ na saneczkach.
3. Pływanię: uczy się pływać.
4. Gry: gra w 10 gier ruchowych.
5. Strzelanię sportowe: strzela z luku.

4. Próba wywiadowcy (12—14 lat).
1. Sprawność fizyczna: a) wykonania 6 ćwiczeń gimnastycznych; b) przebiegnię 60 m.; c) przeskoczyć róz 150 cm. szerokości i 50 cm. głębokości; d) wrazi na drzewo przesłani przy pomocy drugiego harcaza pionu 2,5 m. wysokości; e) rzuca piłką w lewą ręką kamieniem 300 gr. — 40 mtr.
2. Sprawności — umiejętności: jeździ na łyżwach, nartach, lub saneczkach.
3. Pływanię: pływa dowolnym stylem 50 m.
4. Gry: gra w 10 gier ruchowych.
5. Strzelanię sportowe: strzela z luku na odległość 15 mtr. 45 punktów na 108 moźdzycach, lub z 30 mtr. 27 punktów na 108 moźdzycach.

5. Próba ówka (14—16 lat).
1. Sprawność fizyczna: a) wykonania 8 ćwiczeń gimnastycznych; b) przebiegnię 60 m. i 100 m.; c) przeskoczyć wzdłuż 3 m. d. skoczy wzdłuż 105 cm.; e) rzuci skątkiem 150 gr. w 11 minut; f) prawą i lewą ręką rzuca kamieniem wagi 150 gr. na 10 m. odległości o 20 m. w ciągu minuty trafi 5 razy dowolnym sposobem na 14 rzutów.

ROZKAZ NACZELNIKA GŁÓWNEJ KWATERY M. L. 14. z dnia 13 czerwca 1930.

I. KOMENDY CHORĄGWI.

Mianując podkomisje prób podharostrz: —
dla kursu instruktorskiego Chorągwi Krakowskiej: hm. Dr. W. Szczygiel — przewodniczący, hm. K. M. Luzar, hm. lub. Zbigniew Trybik, hm. K. Stawarski, hm. A. Jarmozek, hm. lub. Zbigniew Trybik, hm. M. Lewicki — członkowie;
dla Chorągwi Mazowieckiej: hm. St. Mościcki — przewodniczący, ph. M. Kozłowski — członekowie;
dla Chorągwi Pomorskiej: hm. W. Słaby — przewodniczący, hm. H. Kossowski — członekowie;
dla kursu instruktorskiego Chor. Wileńskich: hm. Grzesiak-Czarny — przewodniczący, hm. L. Bar, ph. J. Puhaczewski — członkowie.

II. RUCH SŁUBOWY.

Znając przysłał: hm. Kazimierz Bańkowski i Chor. Zagłębiowski do Chor. Łódzkiej; ph. Henryk Lukaszewski z Chor. Łódzkiej do G. K. M.

2. Sprawności — umiejętności: posiada 2 sprawności następujących: jeździ, kolarz, pływak, łyżwiarz.
3. Pływanię: pływa dowolnym stylem 100 m.
4. Gry: 5 gier, gra z piłką i gra w zespoły w 2 ognie.
5. Strzelanię sportowe: strzela z broni lokalibrowej do tarczy 50 cm. odł. 25 cm. — 40 pkt. na 100 moźdzycach.

6. Próba harcaza orlego (16—17 lat).
1. Sprawność fizyczna: Kandydat na II stopień p. w.; uzyska następujące minimum sprawności fizycznej: a) przebiegnię 100 m. — 14,5 sek.; b) skoczy wzdłuż 38 m.; c) skoczy wzdłuż 115 cm.; d) przebiegnię 150 m. w 6 m.; 10 sek.; e) rzuca w sumie ręką prawą i lewą 35 m. kamieniem wagi 600 gr.; f) pnie kulę 5 kg. ręką prawą i lewą w samie 10 m.
2. Sprawności — umiejętności: posiada jeździ z następujących sprawności: narciarz, szermierz.
3. Pływanię: pływa dowolnym stylem 1500 m.
4. Gry: gry w zespoły w jedną z następujących gier: siatkówka, koszykówka, palant.
5. Strzelanię sportowe: strzela z broni lokalibrowej, do tarczy 24 cm. odł. 50 m. — 60 punktów na 100 moźdzycach.

7. Próba harcaza Rzeczypospolitej (minim. 17 lat).
1. Sprawność fizyczna: Kandydat na II stopień p. w.; uzyska minimum sprawności fizycznej; a) przebiegnię 100 m. w 14,5 sek.; b) skoczy wzdłuż 120 cm.; c) przebiegnię 1500 m. w 15 m. 25 sek.; d) rzuca 600 gr. kamieniem w sumie ręką i lewą ręką do jądra o średnicy 10 m. w ciągu minuty — trafi 5 raz na 15 rzutów dowolnym sposobem; e) pnie kulę 5 kg. ręką i lewą ręką w samie 12 m.
2. Sprawności — umiejętności: posiada sprawność gimnastyka.
3. Pływanię: posiada sprawność pływaka lub ratownika.

4. Gry: gra zespołowo w 2 grach: koszykówka, siatkówka, szermiok, palant.
5. Strzelanię sportowe: strzela z broni lokalibrowej do tarczy 80 cm. odł. 100 m. 60 pkt. na 100 moźdzycach.

8. Przepisy przejściowe.
Wymagania powyższe wchodzi w życie: 1) dla nowostępujących do drużyn — z dniem ogłoszenia; 2) dla wszystkich innych stopniowo, mianowicie: a) w zakresie próby zucha, ochotnika i młodzika — w dniu 1.IX.1930; b) w zakresie próby harcaza orlego i harcaza Rzeczypospolitej — w dniu 15 kwietnia 1931 r.; c) w zakresie próby harcaza orlego i harcaza Rzeczypospolitej — w dniu 15 kwietnia 1931 r.

2. Komendanci Chorągwi mogą wprowadzić obowiązywanie powyższych przepisów na swoich terenach od własnych terminów.
(—) Wł. Oledziak, Hm. Pr. Naczelnik Głównej Kwatery.
Kierownik Wydziału W. F. Z.

III. OZNAKA DZIESIECIOLKA PRACY.

Hm. Henryk Śniegocki, (Chor. Poznańska), dr. h. Marjan Wierzbicki, hm. Jerzy Lis, Antoni Powieka, Alojzy Budziszewski, ph. Jerzy Wieteczek, dr. Mieczysław Kobylka, Stanisław Pielonowski, (Chor. Łódzka), ph. Jerzy Tarbicki, Zygmunt Pielonowski, (Chor. Łódzka), ph. Jerzy Cienkosz, Leon Fus, Marjan Pielonowski (Chor. Krakowska), Jan Kret (Chor. Zagłębia Pańsk.), Stanisław Sześciński (Chor. Radomka), Henryk Zarzącki (Chor. Warszawa).

IV. WPIS DRUŻYN.

Chorągiew Brzeska. — Drużyny harcerskie: I Kościuski — Sarny; drużyny przyrządowe: Jakimowicz, IV Św. Jerzego — Brześć n/B; I Traugutta — Kobyliń; drużyny próbne: Sarny.
Chorągiew Lubelska. — Drużyny harcerskie: I Poniańskiowski, Z. Pińskiego — Chem, I Staszica — Hruszów; drużyny przyrządowe: I Kościuski — Kraśnik; I Traugutta; I Lissa-Kuli — Kraśnik; I Lubuskiego, Z Zawiszy Czarnego; S. Pińskiego — Lubuskiego; Z. Pińskiego — Siedlca; I Zamysłowski; Zamość; drużyny przygoto-

wawcze: I J. Pińskiego — Białogrą; 3 Kińskiego; 4 Chem; 5 Kościuski — Lublin; 1 Mickiewicza — 2 Czarny; 6 Łuków — Lublin; 7 Pińskiego — Białogrą; 8 Chem; 9 Łapanów; 3 Ks. Brzozki — Łuków; Pułuskiego — Puławy.

Chorągiew Łódzka. — Drużyny harcerskie: I Kościuski — Kalisz; I Głowackiego — Szczytowo; Dąbrowskiego; Chem; I Kościuski — Pabjanice; Dąbrowskiego; Radomsko; Poniańskiowski — Zgierz; drużyny przygotowawcze: Głowackiego — Gorzkowice; Poniańskiowski — Łask; Czarnieckiego, Kińskiego, Traugutta, Chodkiewicza, Jagielly — Łódź; Kińskiego, Staszica — Pabjanice; Poniańskiowski, Dąbrowskiego — Piotrków; Sklenkiewicza, Poniańskiowski, Kościuski, Kińskiego — Radomsko; Czarnieckiego — Gązdarów; Bejana — Sępólno; Poniańskiowski, Kińskiego, Kościuski, Tomaszów; Poniańskiowski — Turck; Sobieskiego — Uniejów. Poniańskiowski — Wilawa; Konarskiego, Kościuski — Złota Kula; drużyny próbne: Batorego — Bolesławice; Traugutta, Sklenkiewicza, Mickiewicza, Poniańskiowski, Z. Czarnego; 3 Dąbrowskiego — Ostrog; drużyny przygotowawcze: 2 Poniańskiowski, Koweli — Ł, Czarnego i 2 Pułuskiego; I Kościuski — Ostrog; 2 Winiowieckiego, 3 Lisulucki; I Włodzimierz; drużyny próbne: 1 Kościuski — Kreniec; I Kłowiak; 2 Zółkiewskiego, 3 Czarnego — Łódź; Czarnieckiego, Łukaszewskiego, Poniańskiowski — Pabjanice; Zółkiewskiego — Piotrków; Kościuski — Pzyryły; Fabjaniego — Radomsko; Kościuski — Sieradz; Sobieskiego — Sławno; Poniańskiowski — Szezerów; Kościuski — Turck; Kościuski — Tuszyń; Kościuski — Wierul; Ks. Skargi — Władysławów; Z. Czarnego — Żelazna; Sobieskiego — Zagorów; Pińskiego — Żegier; Poniańskiowski; Ks. Sieradz.

Chorągiew Warszawska. — Drużyny harcerskie: I Traugutta; 2 Bejana; 3 Poniańskiowski; 4 Dąbrowskiego; 7 Koniażewicza; 8 Pułuskiego; 10 Batorego; 11 Kościuski; 16 Z. Czarnego; 17 Jaśkiewicza; 19 Narbutta; 20 Malinkowskiego; 21 Bratysławy; 22 Łojkiewicza; 23 Chrostowego; 25 Zółkiewskiego; 26 Czachowickiego; 27 Konarskiego; 34 Szezerowski; 35 Bema; 37 Mohorta; 38 Krasickiego; 39 Wytlickego; 42 Bema; 41 Czarnieckiego; 44 Malinkowskiego; 45 Langiewicz; 46 Kopernika; 47 Ks. Skorupki; 49 Narutowicza; 50 Ks. Brzozki; 51 Kińskiego; 52 Łojkiewicza; 57 Mickiewicza; 58 Żeromskiego; 54 Kazimierza Wielkiego; 57 Mickiewicza; 60 Winiowieckiego; 61 Łojkiewicza; 62 Łojkiewicza; 63 Łojkiewicza; 64 Łojkiewicza; 65 Łojkiewicza; 66 Kopernika; 67 Łojkiewicza; 68 Łojkiewicza; 69 Łojkiewicza; 70 Łojkiewicza; 71 Łojkiewicza; 72 Łojkiewicza; 73 Łojkiewicza; 74 Łojkiewicza; 75 Łojkiewicza; 76 Łojkiewicza; 77 Łojkiewicza; 78 Łojkiewicza; 79 Łojkiewicza; 80 Łojkiewicza; 81 Łojkiewicza; 82 Łojkiewicza; 83 Łojkiewicza; 84 Łojkiewicza; 85 Łojkiewicza; 86 Łojkiewicza; 87 Łojkiewicza; 88 Łojkiewicza; 89 Łojkiewicza; 90 Łojkiewicza; 91 Łojkiewicza; 92 Łojkiewicza; 93 Łojkiewicza; 94 Łojkiewicza; 95 Łojkiewicza; 96 Łojkiewicza; 97 Łojkiewicza; 98 Łojkiewicza; 99 Łojkiewicza; 100 Łojkiewicza.

Chorągiew Wrońska. — Drużyny harcerskie: 3 św. Stanisława Kostki — Łódź; 6 św. Jerzego 16 Ks. Skorupki; 3 Dąbrowskiego — Ostrog; drużyny przygotowawcze: 2 Poniańskiowski — Dubno; 1 Z. Czarnego i 2 Poniańskiowski; Koweli — Ł, Czarnego i 2 Pułuskiego; 1 Kościuski — Ostrog; 2 Winiowieckiego, 3 Lisulucki; I Włodzimierz; drużyny próbne: 1 Kościuski — Kreniec; I Kłowiak; 2 Zółkiewskiego, 3 Czarnego — Łódź; Czarnieckiego, Łukaszewskiego, Poniańskiowski — Pabjanice; Zółkiewskiego — Piotrków; Kościuski — Pzyryły; Fabjaniego — Radomsko; Kościuski — Sieradz; Sobieskiego — Sławno; Poniańskiowski — Szezerów; Kościuski — Turck; Kościuski — Tuszyń; Kościuski — Wierul; Ks. Skargi — Władysławów; Z. Czarnego — Żelazna; Sobieskiego — Zagorów; Pińskiego — Żegier; Poniańskiowski; Ks. Sieradz.

(—) J. Kowalski, ph. Naczelnik Głównej Kwatery. Przybyłszy Naczelnika.

KONKURS PROPAGANDY CUKRU

ogłoszony w Rozkazie Naczelnictwa w majowych „Wiadomościach Urzędowych”, „Skrzydłach” w „Harcerzu” w 1929 r. „Na Tropie” i „Skauce”, daje drużynom doskonałą sposobność o poważnej przyjaźnielskiej usługę dla kraju, a równocześnie do zdobycia względnie uzupełnienia wyprawy drużyny.
Rada Naczelnia Polskiego Przemysłu Cukrowniczego przynależa bowiem dla drużyn stających do konkursu

dwadzieścia pięć nagród

I nagroda 4.000 złotych
II nagroda 2.000 złotych
III nagroda 1.500 złotych
IV i V nagrody po 1.000 złotych
VI—XXV dwadzieścia nagród po 500 złotych

I Nagroda Zł. 4.000.—

2 Namioty typu kanadyjskiego 12 osób, a 450.— Zł. 900.—
2 Mundurów harcer. (długo i spodenki) 420 gr. — 84.—
20 Czapek suneknych i 350 — 70.—
20 Krawatów harcerskich wntelnych i 350 — 70.—
20 Pasów głównych z 2 karabinami i 530 — 106.—
20 Tornistrów polskich i 35 — 700.—
20 Mennków aluminiowych ½ litr. i 350 — 70.—
20 Kompletów do jeźdźni: rękaw, widelec i 350 — 70.—
20 Kubeczków aluminiowych i 150 — 30.—
20 Napęczek futerałowych i 50 — 10.—
5 Toporków z futerałem i 10 — 50.—
2 Latarnie obowozowe i 650 — 130.—
2 Sienkówek letowych i 550 — 110.—
20 Koców a 21 — 420.—
2 Snygarów — 34.—
1 Fiaczka polowa w futerale — 30.—
2 Wykazy 25 nr. i 1950 — 30.—
1 Biblioteka harcerska (komplet 62 książki) — 255.—
1 Aparat fotograficzny „Lodki” 85 — 17.—
2 Netylki „Harcerz” a 2950 — 59.—
1 Piłka nożna z 15 cz. z detką — 18.—
1 siatkawa z 22 detkami — 18.—
1 „koszykówka z detką. — 13.—
1 Siatka 8 mtr. — 13.—

1 Dysk 2 kg. jesionowy — 2550
1 „ 1 kg. — 1650
1 Oszczep klejony — 1750
1 „ 13 — 130.—
1 Łuk angielski — 25.—
1 Strzał i 350 — 21.—
1 Tarcza na aluminie. — 15.—
20 Koszyłek sportowych i 350 — 70.—
20 p. Spodenki sport. gim. i 350 — 70.—
3 Mapiki a 1050 — 21.—
21.400.—

II Nagroda Zł. 2.000.—

2 Namioty typu kanadyjskiego 12 osób, a 450.— Zł. 900.—
2 Mundurów harcer. (długo i spodenki) a 420 — 84.—
20 Czapek suneknych i 350 — 70.—
20 Krawatów buchałskich i 350 — 70.—
20 Pasów głównych — 106.—
20 Plecaków 2 kleszeniowych a 22 — 440.—
20 Kompletów do jeźdźni: łyżka i widelec a — 75 — 15.—
20 Mapiki harcerskie — 12.—
1 Toporek z futerałem. — 10.—
2 Latarnie obowozowe i 650 — 130.—
Zł. 2000.—

III Nagroda Zł. 1500.—

1 Namiot typu kanadyjskiego 12-osob.	Zł. 450.—
1 Aparat fotograficzny „Kodak“	85.—
1 Sygnałówka	26.—
1 Apteczka polowa w futerale	34.—
1 Kocioł 20 ltr.	18.50
1 Biblioteczka Harcerska (82 książki)	148.65
2 Natryski „Drazet“ à 29.50	59.—
1 Piłka nożna 18 cz. z dętką	22.75
1 „ siatkowa z dętką	18.—
1 „ koszykowa z dętką	22.—
1 Siatka 8 mtr.	13.—
2 Granaty trzonowe à 6.—	12.—
2 Boomerangi à 6.—	12.—
1 Łuki	25.—
4 Strzały à 3.50	14.—
1 Dysk nitowany jesionowy 3 kg.	25.50
1 „ „ „ 1 kg.	16.50
1 Oszczep 800 gr.	17.50
1 „ 600 gr.	13.—
1 Mapnik	10.50
1 Kompas	3.50
1 Ciupaga	5.—
1 Pantofle do biegów z kolcami	24.—
1 „ „ skoków	25.—
2 „ bez kolców à 18.—	36.—
1 Kula 6 1/4 kg.	10.—
1 „ 4 kg.	6.50
1 Trapez	30.—
1 Rozciągacz sprężynowy	22.—
2 p. Rękawic Bokserskich à 28.—	56.—
2 Kubły brezentowe 10 ltr.	13.—
1 Toporek w futerale	10.—
2 Saperki w futeralach à 6.—	12.—
2 Rakietki tenisowe marki „Olmart“ à 32.—	64.—
6 Piłek tenis. „Olmart“ à 3.—	18.—
2 Prasy do rakiet à 5.50	11.—
1 Siatka tenisowa	42.—
1 Koc	29.70
1 Pióro wieczne	36.—
3 Karty harcerskie	—30

Zł. 1500.—

IV Nagroda Zł. 1000.—

1 Namiot typu kanadyjskiego 8-osób	Zł. 357.—
8 Plecaków à 20.—	160.—
8 Menażek 3/4 ltr. à 3.50	28.—
8 Kompletów do jedzenia: łyżka, nóż, widelec	28.—
8 Kubków atuminjowych à 1.25	10.—
8 Koców à 21.—	168.—
2 Latarnie obozowe à 6.50	13.—
2 Kubły brezentowe 10 ltr. à 6.50	13.—
2 Saperki à 1.50	3.—
1 Toporek	5.50
1 Mapnik	10.50
1 Sygnałówka	24.—
1 Aparat „Kodak“	85.—
2 Natryski „Drazet“ à 29.50	59.—
2 Kotły 15 ltr. à 16.—	32.—
1 Książka „Wskazówki dla Skautmistrzów“	4.—

Zł. 1000.—

V—XXV—Nagroda po Zł. 500.—

1 Namiot typu kanadyjskiego 4-osob.	Zł. 297.—
1 Aparat „Kodak“	85.—
1 Natrysk „Drazet“	29.50
1 Mapnik	10.50
1 Kocioł 15-ltr.	16.—
1 Sygnałówka	24.—
1 Piłka nożna z dętką	15.—
1 Toporek	5.50
1 Kubełek brezentowy	6.50
1 Oszczep	11.—

Zł. 500.—

Kursy wyszkolenia harcerskiego dla nauczycieli szkół powszechnych.

Dziennik Urzędowy Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 5, (225) z dn. 30.V.1930, str. 232, podaje wiadomość następującą:

Ministerstwo W. R. i O. P. organizuje w r. b. kursy wyszkolenia harcerskiego dla nauczycieli szkół powszechnych oraz abiturjentów seminarjów nauczycielskich, zamierzających zająć się pracą wychowawczą w harcerstwie. Uczestnikami kursów mogą być zarówno członkowie Z. H. P. jak i osoby nie pracujące dotąd w harcerstwie. Pożądany wiek poniżej lat 30.

Program kursów. Zaznajomienie uczestników z ideologią harcerską, organizacją, regulaminami i metodą pracy w drużynach i zastępach, ze specjalnym uwzględnieniem zajęć praktycznych.

Kursy odbędą się pod namiotami w terminie od 3 do 31 lipca r. b. Wpisowe 30 zł. Uczestnicy otrzymują bezpłatnie całkowite utrzymanie, ponoszą natomiast koszt przejazdu. Kurs I organizowany przez Kuratorjum O. S. w Poznaniu (dla O. Szkolnych Poznańskiego i Łódzkiego) odbędzie się w rejonie nadleśnictwa w Skorzęcinie (powiat i st. kol. Gniezno). Kurs II organizowany przez Kuratorjum O. S. w Krakowie (dla O. Szkolnych Krakowskiego i Lubelskiego) — w okolicy Piwnicznej (st. kol. Piwniczna, pod Nowym Sączem). Kandydaci z innych okręgów szkolnych będą mogli wziąć udział w kursach w miarę wolnych miejsc.

Ubiegający się o przyjęcie na kursy przesyłają zgłoszenia drogą służbową, (nauczyciele przez inspektorów szkolnych i Kuratorja, absolwenci seminarjów za pośrednictwem Dyrekcji seminarjów) do Kuratorjum, organizującego kurs. Ostateczny termin nadsyłania zgłoszeń upływa 10 czerwca r. b.

1) Formularz zgłoszenia: Proszę o przyjęcie mnie na kurs harcerski dla nauczycieli w.... 1) Imię i nazwisko, data urodzenia, stanowisko. 2) Czy pracował w harcerstwie (jeżeli tak, krótki przebieg służby)? 3) Czy brał udział w jakichkolwiek kursach, czy obozach harcerskich? 4) Czy zna literaturę harcerską (tytuły dzieł)? 5) Dokładny adres. Podpis.

Uwaga: Kandydaci przyjęci na kurs otrzymają wraz z zawiadomieniem o przyjęciu szczegółowe informacje. (Nr. II. 9998/30).

Tegoroczne żeglarskie obozy wędrowne

1. Obóz wędrowny organizowany przez 39. Warszawską Drużynę z udziałem innych drużyn dowolnie się zgłaszających z własnym kajakiem. Wyjazd z Oświęcimia 1.VIII 1930. Trasa Oświęcim — Kraków — Jaksice — Kępa Lubarska — Tarnobrzeg — Zawichost — Kazimierz — Dęblin — Tarczyno — Warszawa — Czerwińsk, Płock — Włocławek — Toruń — Brdyujście — Grudziądz — Tczew — Gdańsk.

2. Obóz „długim szlakiem“, organizowany przez drużynę żeglarską z Ursynowa. Początek obozu: 5.VII, b. r. Szlak: z Warszawy Wisłą, Narwią, Bugiem, Muchawcem, Kanałem Ogińskiego, Szczarą, Niemnem, Kanałem Augustowskim, Biebrzą, Narwią Wisłą do Warszawy.

Z Referatu Drużyn Żeglarskich w G. K. M. Referat za pośrednictwem K. Ch. nawiązał kontakt z istniejącymi drużynami i zastępami żeglarskimi.

Opracowane zostały przepisy dotyczące drużyn i zastępów żeglarskich. (Cel, organizacja, służby, władze przełożone, umundurowanie), które ukażą się w najbliższym rozkazie Naczelnika G. K. M.

Nawiązany został również stosunek z Polskim Związkiem Żeglarskim, który bardzo serdecznie ustosunkował się do harcerskich jednostek żeglarskich.

Odbyła się konferencja, dotycząca szkolenia harcerskich instruktorów żeglarskich u P. Naczelnika Wydziału Żeglarskiego M. P. i H., kom. Pistała.

W lipcu projektowane jest wysłanie grupy 40 harcerzy do instruktorskiego obozu zorganizowanego przez P. Z. Ż., który odbędzie się nad jeź. Troki lub Chojnicach.

Kilkanaście drużyn harcerskich zapowiedziało organizowanie obozów żeglarskich. (W. K.).

Wydawca: Naczelnictwo Z. H. P. w osobie Stanisława SEDLACZKA, Warszawa, Zielna 35 m. 9. Telefon 101-20.

Redaktor: Stanisław SEDLACZEK, P. o. Sekretarza Redakcji: Lech GRABOWSKI (odpowiedzialny za korektę).

Administracja: Zielna 35 m. 9; tel. 101-20, od 10 do 12. Konto P. K. O. 10020.

Druk. „LECH“, Warszawa, Koszykowa 33